

НАРЕДБА № Н-21 ОТ 19 ДЕКЕМВРИ 2023 Г. ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ ЧИСТИТЕ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

В сила от 05.01.2024 г. Издадена от министъра на транспорта и съобщенията
Обн. ДВ. бр.2 от 5 Януари 2024г.

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят изискванията към чистите превозни средства, които се прилагат при възлагане на обществени поръчки за доставка на превозни средства от категории М1, М2, М3, N1, N2 и N3, определени в чл. 149, ал. 1 от Закона за движението по пътищата, както и при възлагане на обществени поръчки за услуги по приложение № 21 към чл. 47, ал. 5 от Закона за обществените поръчки и за услуги за превози по автобусни линии съгласно Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ, L 315, 3.12.2007 г.), при извършването на които услуги се използват посочените превозни средства.

(2) Наредбата се прилага при възлагане на обществени поръчки за доставка на превозни средства от категории М1, М2, М3, N1, N2 и N3, определени в чл. 149, ал. 1 от Закона за движението по пътищата и за доставка на превозни средства, посочени в приложение I, част А, точки 5.2 (бронирано превозно средство), 5.4 (катафалки) и 5.5 (превозно средство, достъпно за инвалидни колички) от Регламент (ЕС) 2018/858 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. относно одобряването и надзора на пазара на моторни превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, за изменение на регламенти (ЕО) № 715/2007 и (ЕО) № 595/2009 и за отмяна на Директива 2007/46/ЕО (ОВ, L 151, 14.06.2018 г.) (Регламент (ЕС) 2018/858), както и при възлагане на обществени поръчки за услуги по чл. 47, ал. 5 от Закона за обществените поръчки, при извършването на които се използват посочените превозни средства.

Чл. 2. Наредбата не се прилага при възлагане на обществени поръчки за следните превозни средства:

1. превозни средства, посочени в член 2, параграф 2, буква "а" (земеделски и горски превозни средства, както са определени в Регламент (ЕО) № 167/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 5 февруари 2013 г. относно одобряването и надзора на пазара на земеделски и горски превозни средства (ОВ, L 60, 2.03.2013 г.), буква "б" (дву-, три- и четириколесни превозни средства, както са определени в Регламент (ЕС) № 168/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013 г. относно одобряването и надзора на пазара на дву-, три- и четириколесни превозни средства (ОВ, L 60, 2.03.2013 г.) и буква "в" (верижни превозни средства) и в член 2, параграф 3, буква "в" (превозни средства, движещи се на собствен ход, проектирани и произведени специално за извършване на работа, които поради конструктивните си характеристики не са подходящи за превоз на пътници или товари и които не представляват машини, монтирани на шасито на моторно превозно средство) от Регламент (ЕС) 2018/858;

2. превозни средства от категория М3, различни от превозни средства от клас I и клас А, определени съответно в чл. 149, ал. 2, т. 1 и ал. 3, т. 1 от Закона за движението по пътищата;

3. превозни средства, посочени в член 2, параграф 2, буква "г" (превозни средства, проектирани и произведени, или адаптирани за използване единствено от

въоръжените сили), параграф 3, букви "а" (превозни средства, проектирани и произведени за употреба предимно на строителни обекти или в кариери, пристанища и летища) и "б" (превозни средства, проектирани и произведени или адаптирани за употреба от гражданската защита, противопожарните служби и службите, отговорни за поддържане на обществения ред) и в приложение I, част А, точки 5.3 (линейки) и 5.7 (автокранове) от Регламент (ЕС) 2018/858.

Чл. 3. Емисиите на чистите леки превозни средства от категории M1, M2 и N1 не трябва да надвишават пределните стойности, посочени в приложението.

Чл. 4. Когато в резултат на преоборудване в съответствие с Наредба № Н-3 от 18.02.2013 г. за изменение в конструкцията на регистрираните пътни превозни средства и индивидуално одобряване на пътни превозни средства, регистрирани извън държавите - членки на Европейския съюз, или друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство (обн., ДВ, бр. 21 от 2013 г.; посл. изм., бр. 55 от 2019 г.) превозните средства отговарят на определението в § 1, т. 1, същите могат да се считат за чисти превозни средства или за превозни средства с нулеви емисии за целите на спазването на изискванията към чистите превозни средства, които се прилагат при възлагането на обществени поръчки.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Чисто превозно средство" е:

а) превозно средство от категория M1, M2 или N1 с максимална емисия на отработили газове, изразена в CO₂ g/km, и емисии на замърсители при реални условия на движение под приложимите пределни стойности на емисиите, определени в приложението, или,

б) превозно средство от категория M3, N2 или N3, използващо алтернативни горива, с изключение на горива, произведени от суровини с висок риск от непреки промени в земеползването, за които се наблюдава значително разширяване на производствения район в терени с високи въглеродни запаси, в съответствие с чл. 12, ал. 5 и чл. 13, ал. 4 и 5 от Закона за енергията от възобновяеми източници; при превозни средства, използващи течни биогорива, синтетични и парафинови горива, тези горива не се смесват с конвенционални изкопаеми горива;

в) тежкотоварно превозно средство с нулеви емисии, което отговаря на определението по буква "б", без двигател с вътрешно горене или с двигател с вътрешно горене, който отделя по-малко от 1 g CO₂/kWh, измерено в съответствие с Регламент (ЕО) № 595/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за одобрението на типа на моторни превозни средства и двигатели по отношение на емисиите от тежки превозни средства (Евро VI) и за достъпа до информация за ремонта и техническото обслужване на превозните средства и за изменение на Регламент (ЕО) № 715/2007 и Директива 2007/46/ЕО и за отмяна на директиви 80/1269/ЕИО, 2005/55/ЕО и 2005/78/ЕО (ОВ, L 188, 18.07.2009 г.) и мерките за неговото изпълнение, или което отделя по-малко от 1 g CO₂/km, измерено в съответствие с Регламент (ЕО) № 715/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2007 г. за типово одобрение на моторни превозни средства по отношение на емисиите от леки превозни средства за превоз на пътници и товари (Евро 5 и Евро 6) и за достъпа до информация за ремонт и техническо обслужване на превозни средства (ОВ, L 171, 29.06.2007 г.) и мерките за неговото изпълнение.

2. "Алтернативни горива" са горива или източници на захранване, които поне отчасти служат за заместител на изкопаемите нефтени източници при снабдяването с

енергия на транспорта и имат потенциал да допринесат за неговата декарбонизация и да повишат екологичните показатели на транспортния сектор. За алтернативни горива се приемат, но не само:

- електроенергия;
- водород;
- биогорива;
- синтетични и парафинови горива;
- природен газ, включително биометан, в газообразна форма (сгъстен природен газ (СПГ) и втечнена форма (втечнен природен газ (ВПГ));
- втечнен нефтен газ (ВНГ).

3. "Биогорива" са течни или газообразни горива в транспорта, произведени от биомаса.

§ 2. Тази наредба въвежда изисквания на Директива (ЕС) 2019/1161 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за изменение на Директива 2009/33/ЕО за насърчаването на чисти и енергийноефективни пътни превозни средства (ОВ, L 188, 12.07.2019 г.).

Заклучителни разпоредби

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 47, ал. 8 от Закона за обществените поръчки.

§ 4. Тази наредба отменя Наредба № Н-18 от 8 август 2016 г. за определяне на методиката за изчисляване на определени разходи за целия жизнен цикъл на пътните превозни средства (ДВ, бр. 66 от 2016 г.).

§ 5. Наредбата влиза в сила от обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 3

Пределни стойности на емисиите за чисти леки превозни средства

До 31 декември 2025 г.							
Категории превозни средства	Клас	Референтна маса (RM) (kg) ⁽³⁾	CO ₂ (g/km)	Емисии на замърсители на въздуха при реални условия на движение ⁽¹⁾			
				Брой на частиците (PN) (#/km)		Маса на азотните оксиди (NO _x) (mg/km)	
				Двигатели с принудително запалване ⁽²⁾	Двигатели със запалване чрез сгъстяване	Двигатели с принудително запалване	Двигатели със запалване чрез сгъстяване
M1	-	-	50	4,8 x 10 ¹¹	4,8 x 10 ¹¹	48	64
M2	-	-	50	4,8 x 10 ¹¹	4,8 x 10 ¹¹	48	64
N1	I	RM ≤ 1305	50	4,8 x 10 ¹¹	4,8 x 10 ¹¹	48	64
	II	1305 < RM ≤ 1760	50	4,8 x 10 ¹¹	4,8 x 10 ¹¹	60	84
	III	1760 < RM	50	4,8 x 10 ¹¹	4,8 x 10 ¹¹	65,6	100

От 1 януари 2026 г.				
Категории превозни средства	Клас	Референтна маса (RM) (kg) ⁽³⁾	CO ₂ (g/km)	Емисии на замърсители на въздуха при реални условия на движение ⁽¹⁾
M1	-	-	0	Не се прилага
M2	-	-	0	Не се прилага
N1	I	RM ≤ 1305	0	Не се прилага
	II	1305 < RM ≤ 1760	0	Не се прилага
	III	1760 < RM	0	Не се прилага

Забележки:

⁽¹⁾ Декларирани максимални стойности на емисиите на ултрафини частици при реални условия на движение в mg/km (като брой на праховите частици, PN) и на азотни оксиди (NO_x) в mg/km, както са посочени в т. 48.2 от сертификата за съответствие, както е

Източник: Правно-информационни системи "Сиела"

описано в приложение VIII към Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/683 на Комисията от 15 април 2020 г. относно изпълнението на Регламент (ЕС) 2018/858 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на административните изисквания за одобряването и надзора на пазара на моторни превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства (ОВ, L, 26.05.2020 г.) за цялостни и градски пътувания в реални условия на движение.

⁽²⁾ Пределните стойности за броя на частиците при двигатели с принудително запалване се прилагат само за превозни средства с двигатели с директно впръскване на горивото.

⁽³⁾ "Референтна маса" е масата на превозното средство в готовност за движение, намалена с масата на водача, равна на 75 кг, и увеличена с постоянна маса от 100 кг.